

Wykaz działań ZMPD związanych z blokadą granic

Działania ZMPD w związku z protestami służb celnych w okresie 24 stycznia - 1 lutego 2008

W związku z protestem służb celnych oraz wynikających z niego ogromnych utrudnień w przekraczaniu granic, ZMPD prowadziło liczne działania mające na celu łagodzenie negatywnych skutków protestu, jak również zmierzające do rozwiązania wszystkich problemów wynikających z blokady granic.

Biuro ZMPD już kilka miesięcy wcześniej monitorowało rozwój sytuacji i podejmowało interwencje w tej sprawie.

- **W październiku 2007 roku** wystąpiliśmy do Komendy Głównej Straży Granicznej w związku z kolejkami na przejściach granicznych PL - UA.

- **11 października 2007 r.** na przejściu granicznym Dorohusk/Jagodzin odbyło się spotkanie dotyczące poprawy sytuacji, z inicjatywy ZMPD oraz Stowarzyszenia na Rzecz Obrony Przewoźników w Białej Podlaskiej, z udziałem Straży Granicznej, Izby Celnych w Białej Podlaskiej i Przemysłu

- **18.10.2007 r.** w Korczowej przedstawiciel ZMPD (przewodniczący regionu) wziął udział w rozmowach, których celem było rozwiązywanie konfliktu między celnikami a kierowcami.

- **12.11.2007 r.** na przejściu granicznym Dorohusk/Jagodzin odbyło się kolejne spotkanie, z udziałem służb granicznych polskich i ukraińskich.

- **20.12.2007 r.** ZMPD skierowało pisemną interwencję do ministra finansów Jana Vincenta-Rostowskiego, odpowiedzialnego za służby celne, która dotyczyła problemów na wschodnich przejściach granicznych, wynikających ze "strajku włoskiego" celników.

- **17.01.2008 r.** skierowaliśmy kolejne wystąpienie interwencyjne, w sprawie przyspieszenia odpraw na przejściu Dorohusk/Jagodzin do dyrektora Izby Celnej w Białej Podlaskiej Piotra Świętanowskiego.

- **18.01.2008 r.** wystąpiliśmy z pisemną interwencją do Jacka Dominika - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów - Szefa Służby Celnej i Tadeusza Jarmuzewicza - Sekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury.

- **17 - 20 stycznia 2007 r.** reprezentanci ZMPD, Jan Buczek - prezes oraz Jarosław Jakoniuk - wiceprezes na przejściu granicznym Dorohusk/Jagodzin wzięli udział w rozmowach z przedstawicielami służb granicznych Polski i Ukrainy.

- **23 stycznia 2008 r.** wysłaliśmy pisma do Prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska i - ponownie - do ministra finansów Jana Vincenta-Rostowskiego oraz do ministra infrastruktury Cezarego Grabarczyka, w sprawie protestu celników, który spowodował brak możliwości przekraczania granicy Polski z Ukrainą.

- **24.01.2008 r.** w siedzibie ZMPD odbyło się spotkanie przedstawicieli komitetu protestacyjnego służb celnych Barbary Smolińskiej i Marka Pinkowskiego z reprezentantami przewoźników. W czasie tego spotkania przekazano nam oficjalnie, że służby celne prowadzą akcję protestacyjną polegającą na nadzwyczajnej staranności i dokładności w przeprowadzaniu kontroli celnej (tzw. strajk włoski). Przewoźnicy w sposób jednoznaczny przedstawili dramatyczną sytuację, w jakiej znaleźli się ich kierowcy, niestety nie znalazło to zrozumienia u reprezentantów strajkujących celników. Przedstawiciele „Porozumienia Białostockiego” zakończenie protestu jednoznacznie uzależnili od realizacji postulatów zgłoszonych do Ministerstwa Finansów. Protokół z tego spotkania zamieszczono na stronie www.zmpd.pl w części: Komunikaty.

- **24.01.2008 r.** delegacja ZMPD pod przewodnictwem prezesa Jana Buczka spotkała się z Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Finansów - Szefem Służby Celnej, Jackiem Dominikiem. Przedstawiono informacje o dramatycznej sytuacji na granicy polsko - ukraińskiej. Minister J. Dominik poinformował o działaniach, które podejmował dla rozwiązania trudnej sytuacji na przejściach granicznych, w tym również o pomysłach odprawy pojazdów w wewnętrznych urządzeniach celnych. J. Dominik powiedział również o przygotowywanym projekcie ustawy o zmianie ustawy o służbie celnej, który po uchwaleniu budżetu rozwiąże - jego zdaniem - problemy zgłaszane przez celników. Przekazał także informację o planowanych rozmowach z przedstawicielami celników w

dniu następnym.

- **25.01.2008 r.** odbyło się w biurze ZMPD spotkanie przedstawicieli stowarzyszeń przewoźników z całego kraju. Omówiono sprawy dotyczące wspólnych działań w zakresie narastających problemów na granicach. Wypracowano stanowisko, które zamieszczono na stronie www.zmpd.pl w części: Komunikaty. W spotkaniu udział wzięli posłowie do Sejmu RP: Stanisław Żmijan i Artur Górski.

- **28.01.2008 r.** kolejne pismo skierowaliśmy do Rzecznika Praw Obywatelskich, informując, że w czasie trwania strajku celników są notorycznie łamane podstawowe prawa obywatelskie przedsiębiorców i kierowców, zagwarantowane w konstytucji RP.

- **28.01.2008 r.** odbyło się spotkanie przedstawicieli ZMPD i Komitetu Protestacyjnego OZPTD z wicepremierem Grzegorzem Schetyną, ministrem spraw wewnętrznych i administracji. Rozmawiano o sytuacji na wschodniej granicy Polski oraz kosztach społecznych i ekonomicznych wstrzymania odpraw celnych. Po spotkaniu zdecydowano o przesunięciu akcji protestacyjnej do dnia następnego. W czasie spotkania G. Schetyna poinformował o planach włączenia straży granicznej w odprawę pustych pojazdów. Zadeklarował, że odpowiednie rozporządzenie zostanie podpisane jeszcze tego samego dnia. [Nie zrealizowane w praktyce, ponieważ straż graniczna nie dostała wszystkich potrzebnych formalnych upoważnień oraz dostępu do celnych baz danych.]

SZTAB KRYZYSOWY w ZMPD

25 stycznia do 1 lutego 2008 powołano Sztab Kryzysowy, działający w biurze w ZMPD. Do dyspozycji sztabu przekazano salę konferencyjną w biurze ZMPD oraz udostępniono oddzielną linię telefoniczną i komputer. Sztab funkcjonował w godzinach 6 - 24, a w dniach późniejszych, gdy nastąpiło znaczące rozładowanie kolejek, sztab działał w godzinach od 7.30 do 15.30. Ostatnim dniem funkcjonowania sztabu był 1 lutego 2008 r.

W biurze ZMPD udostępniono także pokój dla powołanego specjalnie przez OZPTD Komitetu Protestacyjnego.

Działania Sztabu Kryzysowego polegały głównie na koordynowaniu działań związanych ze zdobywaniem aktualnych informacji oraz - w ślad za tym - organizowaniu pomocy dla przewoźników i kierowców, którzy zostali uwięzieni na zablokowanych granicach.

Sztab Kryzysowy na bieżąco zbierał informacje o sytuacji z następujących źródeł: Straż Graniczna, Izby Celne, przewoźnicy i kierowcy pojazdów stojących w kolejkach na granicy, przedstawiciele ZMPD uczestniczący w akcji na miejscu oraz media. Analizowano informacje o liczbie pojazdów odprawionych na poszczególnych zmianach, liczbie celników faktycznie obsługujących przejścia graniczne oraz o czasie oczekiwania na przejazd na poszczególnych przejściach.

W celu rozwiązywania bieżących problemów na granicach sztab kontaktował się z centrami zarządzania kryzysowego w województwach, które zarządzają poszczególnymi przejściami granicznymi, jak również z przedstawicielami ZMPD, którzy „opiekowali” się danymi punktami granicznymi.

1 lutego 2008 r. wobec znaczącej poprawy sytuacji na granicach wschodnich postanowiono zawiesić działanie Sztabu Kryzysowego. Nadal jednak w ZMPD prowadzone są działania, polegające m.in. na bieżącym monitorowaniu sytuacji na granicach.

Przedstawiciele ZMPD przez cały okres protestu celników przedstawiali zagrożenia dla przewoźników i kierowców oraz systemu gospodarczego państwa, wynikające z sytuacji na granicach, biorąc udział w konferencjach prasowych, programach radiowych i telewizyjnych, przesyłając informacje do prasy, przekazując opinii publicznej wspólne stanowisko przewoźników i związkowców, czyli realny obraz sytuacji na granicach oraz aspekty ekonomiczno-społeczne protestu celników.

DZIAŁANIA na GRANICACH

W Korczowej i w Medyce

Wspólnie z OZPTD zorganizowano kilkakrotny przejazd cysterny z olejem napędowym wzdłuż kolejki do granicy w Korczowej. Zależnie od zapotrzebowania pojazd pojawiał się na granicy, a kierowcy mogli zakupić za gotówkę odpowiednie ilości paliwa. Na przejściu granicznym w Medyce na wniosek i inicjatywę przewoźników wojewoda zorganizował miasteczko namiotowe, przygotowywano także posiłki.

Działania ZMPD na przejściach granicznych w Korczowej oraz w Medyce koordynował przedstawiciel ZMPD. W piątek 25 stycznia spotkał się z Wojewodą Rzeszowskim, z którym ustalili zasady finansowania dożywiania kierowców na przejściach granicznych. Nawiązano współpracę ze Strażą Graniczną i uzgodniono zasady korzystania z wyposażenia kuchennego należącego do SG oraz przygotowywania posiłków.

Przedstawiciel ZMPD w porozumieniu z konsulem RP we Lwowie przygotował, wydrukował i rozdał kierowcom broszurki z przydatnymi informacjami oraz telefonami interwencyjnymi. Broszurki były skierowane głównie do kierowców, którzy oczekiwali na wjazd do Polski po stronie ukraińskiej. Przeprowadziliśmy również rozmowy z dyrektorem Izby Celnej w Przemyślu.

ZMPD sfinansowało i przygotowało posiłki rozdawane kierowcom w sobotę i niedzielę, 26 i 27 stycznia na granicach w Medyce i Korczowej, natomiast ich dystrybucją zajęli się pracownicy UW w Rzeszowie, a pojazd do rozwożenia posiłków udostępniła Straż Graniczna. W sobotę rozpoczęto także dystrybucję wody pitnej. Na sugestię ze strony przewoźników i na dyspozycję Centrum Kryzysowego, straż pożarna ustawiła namioty socjalne: jeden w Medyce i 4 w Korczowej, z których mogli korzystać kierowcy. Do pomocy kierowcom uwięzionym po ukraińskiej stronie granicy zaangażowano w Medyce -Szeginie Związek Polaków na Ukrainie, a na przejściu Korczowa - Krakowiec ukraińskie wojsko.

Od soboty 26.01. do wtorku 29.01. wydawano po 150 posiłków dziennie, ze szczególnym uwzględnieniem kierowców, którzy najdłużej przebywali w kolejce. W sumie na tych dwóch przejściach granicznych wydano ponad 1000 posiłków sfinansowanych przez ZMPD.

Przedstawiciel ZMPD wielokrotnie przyjeżdżał na obie granice, często uczestnicząc w mediacjach między kierowcami, celnikami i strażą graniczną, głównie w celu zażegnania blokad granic, które samoistnie organizowali zdesperowani kierowcy uwięzieni w kolejkach. Na granicy pojawił się również konsul RP z Lwowa.

W Dorohusku

W dniach 24 - 25 stycznia przedstawiciel biura ZMPD pojechał na przejście graniczne w Dorohusku. Nawiązał współpracę z dyrektorem Centrum Zarządzania Kryzysowego w Lublinie, p. Stańczykiem, oraz z jego zastępcą. W piątek rano w Chełmie dokonano ustaleń dotyczących wyżywienia. Przed godz. 11.00 dowieziono pierwsze posiłki na przejście w Dorohusku w liczbie 500 porcji. Na sobotę, niedzielę i poniedziałek zamówiono po 250 porcji. W sumie wydano 1250 posiłków, za które płaciło ZMPD. Posiłki składały się z zupy regeneracyjnej oraz wkładki mięsnej, bigosu, napojów gorących (kawa i herbata), pieczywo i woda do picia. W piątek wieczór (25 stycznia) ustalono, że będzie dostarczana woda do celów sanitarnych. W sobotę i niedzielę dokonano także ustaleń z wójtem gminy Lubycza Królewska. Wójt zapewniał posiłki kierowcom, a na te działania otrzymał odpowiednie środki z Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie. W poniedziałek ustalono z Krajowym Centrum Kryzysowym w Warszawie, że KCK na przejściach granicznych w **Dorohusku** i **Hrebennym** przejmie na siebie zapewnienie wyżywienia oraz sprawy związane z potrzebami socjalnymi kierowców.

W Kuźnicy i Bobrownikach

Na tych przejściach granicznych wszystkie środki niezbędne kierowcom do przetrwania zapewniały urzędy wojewódzkie, przy współpracy stowarzyszeń przewoźników z tamtego regionu.

W Krościenku

Pomocą dla kierowców na granicy w **Krościenku** zajmował się Urząd Wojewódzki Rzeszowie.

ODSZKODOWANIA

Niemal już od pierwszej chwili powstania kolejek na granicach, które spowodowały wielogodzinne oczekiwanie na granicach, biuro ZMPD zajęło się poszukiwaniem prawnych możliwości dochodzenia przez przewoźników odszkodowań za straty poniesione w wyniku strajku służb celnych.

Pierwsze, wstępne wyniki tej analizy i ogólną informację na ten temat wraz z przedsądowym wezwaniem do zapłaty zamieściliśmy od razu na stronie internetowej ZMPD. Przygotowano też wskazówki, w jaki sposób przedsiębiorstwo transportu drogowego musi udokumentować poniesione straty i koszty. Ponadto zorganizowaliśmy spotkanie ze współpracującymi kancelariami

prawnymi, które przeprowadzono w biurze ZMPD w dniu 5.02.2008. Wypracowane wówczas formalne możliwości i procedury starania się o odszkodowania zostały przekazane przewoźnikom. Sprawa odszkodowań nadal jest prowadzona przez prawników współpracujących z ZMPD.